

Vec C-189/21

**Zhrnutie návrhu na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 98 ods. 1
Rokovacieho poriadku Súdneho dvora**

Dátum podania:

26. marec 2021

Vnútroštátny súd:

College van Beroep voor het bedrijfsleven

Dátum rozhodnutia vnútroštátneho súdu:

23. marec 2021

Žalobkyňa:

R. en R.

Žalovaný:

Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

Predmet konania vo veci samej

Žaloba proti rozhodnutiu žalovaného, ktorým bolo podľa Uitsvoeringsregeling rechtstreekse betalingen GLB (Vykonávací predpis o priamych platbách SPP) na úkor žalobkyne stanovené krátenie krížového plnenia vo výške 3 % na priame platby žiadané za rok 2018 z dôvodu používania nepovoleného prípravku na ochranu rastlín.

Predmet a právny základ návrhu na začatie prejudiciálneho konania

Povinná požiadavka týkajúca sa hospodárenia (SMR) 10 prílohy II nariadenia č. 1306/2013 odkazuje výlučne na článok 55 prvú a druhú vetu nariadenia č. 1107/2009, podľa ktorého sa prípravky na ochranu rastlín musia používať správnym spôsobom. Vnútroštátny súd by v podstate chcel vedieť, či sa táto SMR má vykladať v tom zmysle, že sa vzťahuje aj na situáciu, keď bol použitý prípravok na ochranu rastlín, ktorý nie je autorizovaný v dotknutom členskom štáte.

Prejudiciálna otázka

Má sa povinná požiadavka týkajúca sa hospodárenia (SMR) 10 prílohy II nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1306/2013 zo 17. decembra 2013 o financovaní, riadení a monitorovaní spoločnej poľnohospodárskej politiky a ktorým sa zrušujú nariadenia Rady (EHS) č. 352/78, (ES) č. 165/94, (ES) č. 2799/98, (ES) č. 814/2000, (ES) č. 1290/2005 a (ES) č. 485/2008, ktorá odkazuje na článok 55 prvú a druhú vetu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1107/2009 z 21. októbra 2009 o uvádzaní prípravkov na ochranu rastlín na trh a o zrušení smerníc Rady 79/117/EHS a 91/414/EHS, vykladať v tom zmysle, že sa táto povinná požiadavka vzťahuje aj na situáciu, keď bol použitý prípravok na ochranu rastlín, ktorý v dotknutom členskom štáte nie je autorizovaný podľa druhého uvedeného nariadenia?

Citované predpisy práva Únie

Smernica Rady z 15. júla 1991 o uvádzaní prípravkov na ochranu rastlín na trh (91/414/EHS) (Ú. v. ES L 230, 1991, s. 1; Mim. vyd. 03/011, s. 332): odôvodnenie 7 a 8, článok 3

Nariadenie Rady (ES) č. 1782/2003 z 29. septembra 2003, ktorým sa stanovujú spoločné pravidlá režimov priamej podpory v rámci Spoločnej poľnohospodárskej politiky a ktorým sa zavádzajú niektoré režimy podpory pre poľnohospodárov a ktorým sa menia a dopĺňajú nariadenia (EHS) č. 2019/93, (ES) č. 1452/2001, (ES) č. 1453/2001, (ES) č. 1454/2001, (ES) č. 1868/94, (ES) č. 1251/1999, (ES)

č. 1254/1999, (ES) č. 1673/2000, (EHS) č. 2358/71 a (ES) č. 2529/2001 (Ú. v. EÚ L 270, 2003, s. 1; Mim. vyd. 03/040, s. 269): článok 3, SMR 9 prílohy III

Nariadenie Rady (ES) č. 73/2009 z 19. januára 2009, ktorým sa ustanovujú spoločné pravidlá režimov priamej podpory pre poľnohospodárov v rámci spoločnej poľnohospodárskej politiky a ktorým sa ustanovujú niektoré režimy podpory pre poľnohospodárov, ktorým sa menia a dopĺňajú nariadenia (ES) č. 1290/2005, (ES) č. 247/2006, (ES) č. 378/2007 a ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1782/2003 (Ú. v. EÚ L 30, 2009, s. 16) článok 4, SMR 9 prílohy II

Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1107/2009 z 21. októbra 2009 o uvádzaní prípravkov na ochranu rastlín na trh a o zrušení smerníc Rady 79/117/EHS a 91/414/EHS (Ú. v. EÚ L 309, 2009, s. 1) (ďalej len „nariadenie č. 1107/2009“): odôvodnenia 7, 8 a 35, články 28 a 31, článok 55 prvá a druhá veta, článok 83

Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1306/2013 zo 17. decembra 2013 o financovaní, riadení a monitorovaní spoločnej poľnohospodárskej politiky a ktorým sa zrušujú nariadenia Rady (EHS) č. 352/78, (ES) č. 165/94, (ES) č. 2799/98, (ES) č. 814/2000, (ES) č. 1290/2005 a (ES) č. 485/2008 (Ú. v. EÚ L 347, 2013, s. 549) (ďalej len „nariadenie č. 1306/2013“): odôvodnenia 53, 54 a 59, články 91 až 93, SMR 10 prílohy II

Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1310/2013 zo 17. decembra 2013, ktorým sa stanovujú niektoré prechodné ustanovenia o podpore rozvoja vidieka z Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka (EPFRV) a ktorým sa mení nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1305/2013, pokiaľ ide o zdroje a ich rozdeľovanie na rok 2014, a ktorým sa mení nariadenie Rady (ES) č. 73/2009 a nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1307/2013, (EÚ) č. 1306/2013 a (EÚ) č. 1308/2013, pokiaľ ide o ich uplatňovanie v roku 2014 (Ú. v. EÚ L 347, 2013, s. 865): odôvodnenie 16

Citované vnútroštátne predpisy

Uitvoeringsregeling rechtstreekse betalingen GLB (ďalej len „Vykonávací predpis o priamych platbách SPP“): článok 3.1 ods. 1, oddiely 10.1 a 10.2 prílohy 3

Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden (zákon o prípravkoch na ochranu rastlín a biocídnych výrobkoch, ďalej tiež „Wgb“): článok 20 ods. 1 a 3

Krátke zhrnutie skutkového stavu a konania vo veci samej

- 1 Dňa 20. marca 2018 podala žalobkyňa (spoločnosť R en R) žalovanému [Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (minister poľnohospodárstva, životného prostredia a kvality potravín, Holandsko)] žiadosť o vyplatenie priamych platieb.

- 2 Dňa 11. októbra 2018 Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (holandský úrad pre bezpečnosť potravín a výrobkov) (ďalej len „NVWA“) konštatoval, že žalobkyňa používala prípravok na ochranu rastlín MECOP PP-2. Ten obsahuje účinnú látku Mecoprop-P. Na internetovej stránke College voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden (Výbor pre autorizáciu prípravkov na ochranu rastlín a biocídnych výrobkov, Holandsko) (ďalej len „Ctgb“) príslušného na vykonávanie zákona o prípravkoch na ochranu rastlín a biocídnych výrobkoch sa možno dozvedieť, že autorizácia pre MECOP PP-2 skončila 30. januára 2016. Doba predaja (posledný možný dátum predaja pre prípravok s vypršanou autorizáciou) bola stanovená na 30. júl 2016 a lehota na použitie (lehota, v ktorej sa ešte môžu použiť zostávajúce zásoby prípravku) bola stanovená na 30. januára 2017.
- 3 Rozhodnutím zo 4. apríla 2019 žalovaný podrobil priame platby, ktoré mali byť poskytnuté žalobkyni za rok 2018, kráteniu krížového plnenia vo výške 3 % podľa vykonávacieho predpisu o priamych platbách SPP, pretože žalobkyňa použila neautorizovaný prípravok na ochranu rastlín. Rozhodnutím z 21. augusta 2019 (ďalej len „napadnuté rozhodnutie“) žalovaný zamietol rozklad žalobkyne proti tomuto rozhodnutiu ako neodôvodnený.
- 4 Žalovaný v napadnutom rozhodnutí uviedol, že žalobkyňa porušila pravidlá pre krížové plnenie. Použitie neautorizovaného prípravku na ochranu rastlín podľa jeho názoru spadá pod SMR 10 prílohy II nariadenia č. 1306/2013.
- 5 Proti napadnutému rozhodnutiu podala žalobkyňa žalobu na vnútroštátny súd.

Hlavné tvrdenia účastníkov konania vo veci samej

- 6 Žalobkyňa uznáva, že použila (už) neautorizovaný prípravok na ochranu rastlín a tým porušila článok 28 nariadenia č. 1107/2009. Podľa jej názoru jej však žalovaný neoprávnene uložil krátenie krížového plnenia, pretože (nesprávne) použitie neautorizovaného prípravku na ochranu rastlín nespadá pod SMR 10 prílohy II nariadenia č. 1306/2013. Žalobkyňa zastáva názor, že použitím neautorizovaného prípravku na ochranu rastlín bol porušený článok 28 nariadenia č. 1107/2009, podľa ktorého sa prípravok na ochranu rastlín nesmie uviesť na trh ani používať, ak nebol autorizovaný. To neznamená, že porušila povinnú požiadavku článku 55 nariadenia č. 1107/2009. Z prílohy II nariadenia č. 1306/2013 a najmä zo SMR 10 jednoznačne vyplýva, že v tejto súvislosti musí ísť o porušenie článku 55 prvej a druhej vety nariadenia č. 1107/2009. Článok 28 nariadenia č. 1107/2009 sa v prílohe II nariadenia č. 1306/2013 nespomína, takže porušenie tohto ustanovenia nepredstavuje porušenie pravidiel pre krížové plnenie. Žalobkyňa ďalej poukazuje na to, že v prípade článku 28 nariadenia č. 1107/2009 na jednej strane a článku 55 tohto nariadenia na strane druhej ide o dva rozličné skutky a oba skutky aj môžu byť základom samostatného porušenia podľa článku 20 Wgb.

- 7 Žalovaný sa opiera najmä o systematický výklad SMR 10, pričom článok 55 nariadenia č. 1107/2009 zohráva ústrednú úlohu. Zastáva stanovisko, že (nesprávne) použitie neautorizovaného prípravku na ochranu rastlín spadá pod túto SMR. Článok 55 nariadenia 1107/2009 stanovuje všeobecnú povinnosť správne používať všetky prípravky na ochranu rastlín. Niet indícií pre to, aby neautorizované prípravky na ochranu rastlín boli vyňaté z tejto povinnosti. Podľa názoru žalovaného v prípade neautorizovaného prípravku na ochranu rastlín *per definitionem* nemôže ísť o správne používanie prípravku. To podľa článku 55 nariadenia 1107/2009 zahŕňa okrem iného aj dodržanie podmienok stanovených podľa článku 31 tohto nariadenia. Článok 31 nariadenia č. 1107/2009 upravuje obsah autorizácie. Použitie neautorizovaného prípravku na ochranu rastlín nespĺňa požiadavky tohto ustanovenia, pretože tie boli stanovené iba pre autorizované prípravky na ochranu rastlín.

Stručné odôvodnenie návrhu na začatie prejudiciálneho konania

- 8 Medzi účastníkmi konania nie je sporné, že autorizácia prípravku na ochranu rastlín MECOP PP-2 30. januára 2016 stratila platnosť a že maximálna lehota na použitie tohto prípravku v čase jeho použitia žalobkyňou už uplynula. Žalobkyňa tým uznáva, že porušila článok 28 nariadenia č. 1107/2009.
- 9 Podľa článkov 91 až 93 nariadenia č. 1306/2013 je poskytnutie priamych platieb žiadaných poľnohospodárom, akým je žalobkyňa, v plnej výške viazané na dodržanie pravidiel krížového plnenia. Vzniká otázka, či bol žalovaný oprávnený žalobkyni za použitie neautorizovaného prípravku na ochranu rastlín uložiť krátenie krížového plnenia. Podľa článku 93 ods. 1 nariadenia č. 1306/2013 pravidlá krížového plnenia uvedené v prílohe II zahŕňajú povinné požiadavky týkajúce sa hospodárenia podľa práva Únie. Táto príloha II (a nie vnútroštátny vykonávací predpis) je preto v tomto prípade relevantná pre otázku, či ide o pravidlá krížového plnenia.
- 10 V prílohe II nariadenia č. 1306/2013 odkazuje SMR 10 na článok 55 prvú a druhú vetu nariadenia č. 1107/2009; článok 28 tohto nariadenia v nej nie je uvedený. Podľa článku 28 nariadenia č. 1107/2009, ktorý sa vzťahuje na autorizáciu na uvedenie na trh a používanie a patrí k oddielu 1 kapitoly III, nazvaného „Autorizácia“, sa prípravok na ochranu rastlín nesmie uviesť na trh ani používať, ak nebol autorizovaný v dotknutom členskom štáte. Podľa článku 55 prvej a druhej vety nariadenia č. 1107/2009, ktorý sa vzťahuje na používanie prípravkov na ochranu rastlín a patrí k oddielu 2 kapitoly III, nazvaného „Používanie a informácie“, sa prípravky na ochranu rastlín musia používať správnym spôsobom, čo zahŕňa uplatňovanie zásad správnej praxe ochrany rastlín a dodržiavanie podmienok používania. Zo znenia týchto ustanovení a ich umiestnenia v kapitole III nariadenia č. 1107/2009 možno odvodiť, že tieto predpisy sa vzťahujú na dva rôzne skutky, medzi ktorými treba rozlišovať. Stanovisko žalovaného, podľa ktorého článok 55 nariadenia č. 1107/2009 obsahuje všeobecnú povinnosť správne používať všetky prípravky na ochranu

rastlín, sa javí s vyššie uvedeným len ťažko zlučiteľné. Podľa tohto stanoviska by totiž zákaz používania neautorizovaného prípravku na ochranu rastlín upravený v článku 28 nariadenia 1107/2009 bol nadbytočný a teda bezvýznamný, pretože tento zákaz by bol obsiahnutý už v článku 55 tohto nariadenia. Doslovný výklad SMR 10 prílohy II nariadenia č. 1306/2013 preto vedie k tomu, že táto SMR neplatí v prípade, keď je používaný neautorizovaný prípravok na ochranu rastlín. Tento výklad však má ten zaujímavý a potenciálne nežiaduci následok, že nie je možné uložiť krátenie krížového plnenia, ak poľnohospodár použil neautorizovaný prípravok na ochranu rastlín, zatiaľ čo v prípade nesprávneho použitia autorizovaného prípravku na ochranu rastlín to možné je.

- 11 Z hľadiska cieľov, ktoré sú sledované predpismi nariadenia č. 1107/2009 týkajúcimi sa používania prípravkov na ochranu rastlín, a cieľov krížového plnenia podľa nariadenia č. 1306/2013, najmä ochrany životného prostredia a zdravia človeka, zvierat a rastlín, ako aj trvalo udržateľného rozvoja poľnohospodárstva, nie je logické, aby sa táto právna úprava krížového plnenia vzťahovala výlučne na situáciu, keď je použitý autorizovaný prípravok na ochranu rastlín, a nie na situáciu, keď sa použil neautorizovaný prípravok na ochranu rastlín. Výklad, ktorý sa zakladá na cieľoch nariadení č. 1306/2013 a č. 1107/2009, vedie k tomu, že pod SMR 10 prílohy II nariadenia č. 1306/2013 spadá aj situácia, keď bol použitý neautorizovaný prípravok na ochranu rastlín.
- 12 V tejto súvislosti *College van Beroep voor het bedrijfsleven* (Odvolací súd pre hospodársko-administratívne veci, Holandsko) ešte poukazuje na nariadenia č. 1782/2003 a č. 73/2009, predchodcov nariadenia č. 1306/2013. V nich sa SMR 9 (ktorá zodpovedá SMR 10 nariadenia č. 1306/2013) vzťahuje na článok 3 smernice 91/414. Ten stanovoval, že sa smie použiť iba autorizovaný prípravok na ochranu rastlín (odsek 1) a že prípravky na ochranu rastlín sa musia používať správne (odsek 3). Z dôvodu neexistencie vysvetlenia k zmenenému prístupu v nariadení č. 1107/2009 nie je vnútroštátnemu súdu jasné, či normotvorca Únie bol tej mienky, že odkaz na článok 55 prvú a druhú vetu nariadenia č. 1107/2009 v SMR 10 nariadenia č. 1306/2013 stačí na to, aby zahŕňala aj situáciu, keď je použitý neautorizovaný prípravok na ochranu rastlín, alebo či práveže nechcel, aby v nej bola zahrnutá aj táto situácia.
- 13 *College van Beroep voor het bedrijfsleven* (Odvolací súd pre hospodársko-administratívne veci) na záver poukazuje na to, že z odôvodnenia 59 nariadenia č. 1306/2013 vyplýva, že prijímatelia by mali jasne vedieť, čo musia dodržiavať, pokiaľ ide o pravidlá týkajúce sa krížového plnenia. Vzniká otázka, do akej miery môže poľnohospodár presne poznať s tým súvisiace povinnosti, keď sa výklad SMR 10 nezakladá ani tak na slovnom znení, ale predovšetkým na cieľoch a kontexte nariadení č. 1306/2013 a č. 1107/2009.